

สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

Queen Saovabha Memorial Institute

Thai Red Cross Society

คลินิกเสริมภูมิคุ้มกัน และ อายุรศาสตร์การท่องเที่ยว

วัคซีนสำหรับผู้สูงอายุ

Vaccines for Elderly

SCAN QR code

สแกนเพื่ออ่านข้อมูล
ด้านใน

- วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่
- วัคซีนป้องกันโควิด 19
- วัคซีนป้องกันอาร์เอสวี
- วัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัส
- วัคซีนป้องกันจูสวัด
- วัคซีนป้องกันบาดทะยัก คอตีบ
- วัคซีนป้องกันบาดทะยัก คอตีบ ไอกรณ

การฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อสำหรับผู้สูงอายุ

เป็นที่ประจักษ์ว่าการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อสามารถลดการติดเชื้อ ลดการป่วยรุนแรง และการเสียชีวิตได้เป็นอย่างดี **ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีปัจจัยเสี่ยงในการติดเชื้อเพิ่มขึ้นและอาจมีความรุนแรงมากกว่าคนอายุน้อยเมื่อมีการติดเชื้อ** เนื่องจากร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่อการติดเชื้อลดลงโดยเฉพาะบุคคลที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังร่วมด้วย

“

ดังนั้นการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือ
ในการป้องกันการติดเชื้อที่มีความสำคัญในผู้สูงอายุ
รวมทั้งผู้ใหญ่ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังเพื่อลดการติดเชื้อ
และยังพบว่าการฉีดวัคซีนสามารถลดการเข้ารับรักษาตัว
ในโรงพยาบาลรวมทั้งลดการเสียชีวิตด้วย

”

วัคซีนที่ควรพิจารณาฉีดให้แก่ผู้สูงอายุ ได้แก่

วัคซีนป้องกัน
ไขหวัดใหญ่

วัคซีนป้องกัน
โควิด 19

วัคซีนป้องกัน
อาร์เอสวี

วัคซีนป้องกัน
นิวโมคอคคัส

วัคซีนป้องกัน
งูสวัด

วัคซีนป้องกัน
บาดทะยัก คอตีบ
ไอกรน

ตารางนัดฉีดวัคซีนในผู้สูงอายุ

ชื่อ-สกุล

โรคประจำตัว

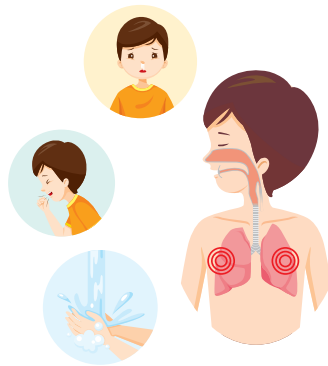
วัคซีน	ตาราง ฉีดวัคซีน	เข็มที่ 1	เข็มที่ 2	เข็มกระตุ้น
วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่*	ปีละ 1 ครั้ง			ทุก 1 ปี
วัคซีนป้องกันโควิด19*	ปีละ 1 ครั้ง			ทุก 1 ปี
วัคซีนป้องกันอาร์เอสวี	1 ครั้ง	 ตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป		
วัคซีนป้องกัน นิวโมคอคคัส* PCV-13, PCV-15, PCV-20	1 ครั้ง	 ตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป		-
PPSV-23	2 ครั้ง	 อายุน้อยกว่า 65 ปี	 อายุมากกว่า 65 ปี	
วัคซีนป้องกัน งูสวัด ชนิดทำงาน โปรตีนของเชื้อ*	2 ครั้ง	 ตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป	 ฉีดห่างจาก เข็มแรก 2-6 เดือน	
ชนิดทำงานเชื้อ เป็นอ่อนฤทธิ์	1 ครั้ง	 ตั้งแต่อายุ 60 ปีขึ้นไป		
วัคซีนป้องกันบาดทะยัก คอตีบ ไอกรน (Td, Tdap)	1 ครั้ง ทุก 10 ปี			ทุก 10 ปี

* ผู้ใหญ่ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังเสี่ยงสูงเกิดโรคติดเชื้อรุนแรง พิจารณาให้ฉีดวัคซีนตั้งแต่อายุมากกว่า 18 ปี

วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่

ไข้หวัดใหญ่ เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่าพบติดเชื้อมาในคนทุกอายุตลอดทั้งปีพบมากในช่วงฤดูฝน ติดต่อกันโดยเชื้อไวรัสแพร่กระจายมาจากน้ำมูก เสมหะ ของผู้ป่วย อาการของโรคได้แก่ ไข้ น้ำมูกไหล ไอ อาการมักไม่รุนแรงหายได้เองภายใน 3-5 วัน แต่ในผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังหรือมีภูมิคุ้มกันบกพร่อง อาจป่วยรุนแรงมีภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดอักเสบ ทำให้ต้องเข้ารักษาในโรงพยาบาลและเสียชีวิตได้ การรักษาสุภาพให้แข็งแรง การล้างมือ การใส่หน้ากากและการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ เป็นมาตรการที่มีความสำคัญในการป้องกันไข้หวัดใหญ่

การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ซึ่งมีทั้งแบบ 3 สายพันธุ์และแบบ 4 สายพันธุ์ชนิดฉีดเข้ากล้ามเนื้อต้นแขนปีละ 1 ครั้ง โดยต้องฉีดทุกปีเพราะสายพันธุ์ที่บรรจุในวัคซีนมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีตามไวรัสที่คาดว่าจะระบาดในปีนั้น ๆ **พบว่า การฉีดวัคซีนนอกจากลดอัตราการป่วยไข้หวัดใหญ่ ปอดอักเสบ และยังสามารลดการป่วยที่ต้องมาพบแพทย์หรือลดการป่วยจนต้องเข้าอนรรักษาในโรงพยาบาลด้วย** แนะนำให้ฉีดวัคซีนแก่บุคคล

ที่มีปัจจัยเสี่ยงสูงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนเมื่อเป็นไข้หวัดใหญ่ ได้แก่ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น เบาหวาน หอบหืด ถุงลมปอดโป่งพอง โรคหัวใจ โรคไตวายเรื้อรัง ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือได้รับยากดภูมิคุ้มกัน อาจพิจารณาฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่แก่กลุ่มบุคคล ซึ่งใกล้ชิดกับผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยงสูงดังกล่าวข้างต้น เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุ บุคคลทั่วไปที่ต้องการป้องกัน ไข้หวัดใหญ่สามารถฉีดวัคซีนได้แม้ไม่มีปัจจัยเสี่ยง เนื่องจากวัคซีนช่วยลดการติดเชื้อและการแพร่เชื้อ

วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ที่ใช้สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมี 2 ชนิด ได้แก่

วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ขนาดมาตรฐาน

ปริมาณ 0.5 มล. โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณต้นแขนปีละ 1 ครั้งทุกปี
ผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ชนิดฉีดเข้ากล้ามมักเป็นอาการ
เฉพาะที่ เช่น ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีดและหายภายใน 2-3 วัน

วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ชนิดที่มีขนาดสูง

คือขนาดวัคซีนเป็น 4 เท่าของวัคซีนขนาดปกติ ปริมาณ 0.5 มล.
โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อบริเวณต้นแขนปีละ 1 ครั้งทุกปี พิจารณาฉีด
ในผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีน
ไม่ต่างจากวัคซีนขนาดมาตรฐาน

วัคซีนป้องกันอาร์เอสวี

การติดเชื้อไวรัสอาร์เอสวี (สายพันธุ์เอและบี) ของทางเดินหายใจ
เป็นการติดเชื้อที่พบบ่อยในประชากรทุกช่วงอายุโดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า
5 ปี ติดต่อกันโดยเชื้อไวรัสแพร่กระจายจากการไอ น้ำมูก เสมหะ ของผู้ป่วย
หรือจากการสัมผัสสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเปื้อน น้ำมูก เสมหะ ประเทศไทย
มีการระบาดของโรคในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายน พบในเด็กมากกว่า
ผู้ใหญ่ ในช่วงแรกมักมีอาการคล้ายไข้หวัด เช่น ไข้ ไอ น้ำมูกไหล ผู้ใหญ่
หรือเด็กโตที่แข็งแรงมีอาการมักไม่รุนแรงและหายได้เอง แต่สำหรับเด็กเล็กอายุต่ำกว่า
2 ปี ซึ่งมักมีการติดเชื้อครั้งแรกอาจมีอาการรุนแรงเกิดหลอดลมอักเสบ และปอดอักเสบได้
ขณะเดียวกันการติดเชื้ออาร์เอสวีในผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือผู้ที่มีภาวะ
ภูมิคุ้มกันบกพร่องอาจมีอาการรุนแรงเกิดหลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ ระบบหายใจล้มเหลว
ถึงขั้นต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

“

ปัจจุบันยังไม่มียารักษาการติดเชื้ออาร์เอสวี ดังนั้นจึงให้การรักษาตามอาการเท่านั้น เช่น ภาวะหลอดลมตีบ จำเป็นต้องทำการพ่นขยายหลอดลม การรักษาสุขภาพให้แข็งแรง การล้างมือ การใส่หน้ากากและการปฏิบัติเพื่อป้องกัน การแพร่เชื้อจากผู้ป่วย เช่น การป้องกันการไอ จาม และการแยกตัวของผู้ป่วย มีความสำคัญในการป้องกัน การติดเชื้ออาร์เอสวีในชุมชน

”

การฉีดวัคซีนป้องกันอาร์เอสวี เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการป้องกันการเกิดโรคในผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ที่อายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป และบุคคลที่มีอายุ 50-74 ปีที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจ ไตวาย เบาหวาน ที่มีความเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรง โดยแนะนำให้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 1 เข็ม (ยังไม่มีผลการระบุให้ฉีดเข็มกระตุ้น)

ในปัจจุบันวัคซีนมี 2 ชนิดซึ่งสามารถป้องกันการติดเชื้ออาร์เอสวีได้ทั้งสองสายพันธุ์ คือ

วัคซีน
ป้องกันอาร์เอสวี
ชนิด adjuvanted
RSVPreF3

วัคซีน
ป้องกันอาร์เอสวี
ชนิด bivalent
RSVpreF

การฉีดวัคซีนพบว่าสามารถลดการป่วยที่ต้องมาได้รับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินจากการติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนล่างจากเชื้ออาร์เอสวีทั้ง 2 สายพันธุ์ในผู้สูงอายุได้ถึงร้อยละ 77-79 และลดการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลได้ถึงร้อยละ 73-83 ผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนป้องกันอาร์เอสวีมักเป็นอาการเฉพาะที่ เช่น ปวด บวม แดง บริเวณที่ฉีดและหายภายใน 2-3 วัน

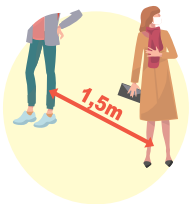

วัคซีนป้องกันโควิด 19

การแพร่ระบาดใหญ่ทั่วโลกของโควิด 19 ทำให้มี
การเสียชีวิตจากปอดอักเสบและภาวะแทรกซ้อน
โดยเฉพาะในผู้สูงอายุและผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง
มีการเร่งฉีดวัคซีนในช่วงที่มีการระบาดเพื่อให้ภูมิคุ้มกัน
โรคในชุมชน อย่างไรก็ตามภายหลังจากการระบาดทั่วโลก
ไวรัสโควิด 19 มีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์หลายครั้ง
จนล่าสุดคือ โอมิครอน ซึ่งติดต่อภูมิคุ้มกันที่ร่างกายสร้างขึ้น
จากการฉีดวัคซีนสายพันธุ์ดั้งเดิมหรือจากการที่เคยติดเชื้อ
มาก่อน พบว่าการติดเชื้อสายพันธุ์โอมิครอนนี้อาการป่วย

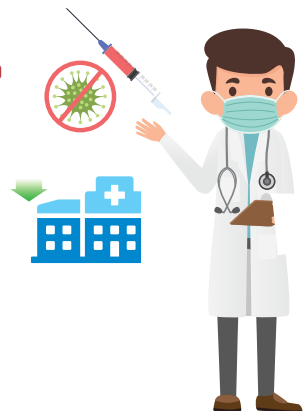

รุนแรงลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับสายพันธุ์ที่ระบาดช่วงแรก ๆ แต่สามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่น
ได้มากกว่า จึงนำไปสู่การติดเชื้อในประชากรอย่างรวดเร็ว ทั้งในผู้ที่ฉีดวัคซีนครบมาก่อน
เป็นเวลานานและมีการติดเชื้อซ้ำในผู้ที่เคยมีการติดเชื้อมาแล้ว วิธีการป้องกันโควิด 19 โดย

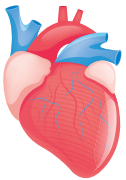
การใส่หน้ากาก การล้างมือ การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล การแยกผู้ป่วย
ได้ผลพอสมควร แต่การระบาดของสายพันธุ์ใหม่ที่แพร่ได้ง่ายกว่าร่วมกับ
มีการติดต่อและการลดลงของภูมิคุ้มกันในประชากรทำให้มีการติดเชื้อเพิ่มขึ้น
จึงจำเป็นต้องมีการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 เข็มกระตุ้นที่จำเพาะกับสาย
พันธุ์ที่กำลังมีการระบาดแก่ประชากรโดยเฉพาะบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงที่จะ
มีการเจ็บป่วยรุนแรง แม้พบว่าประสิทธิภาพของวัคซีนป้องกัน

โควิด 19 ในการป้องกันสายพันธุ์โอมิครอน
ที่กลายพันธุ์ลดลง แต่ก็ยังพบว่ามีการติดเชื้อ
ในผู้ที่ฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นป่วยรุนแรง
และเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลต่ำกว่า
คนที่ไม่ได้ฉีดวัคซีน

การฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ยังเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะ
บุคคลที่มีความเสี่ยงสูงที่จะป่วยรุนแรง ได้แก่ ผู้สูงอายุ
และบุคคลที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น เบาหวาน หอบหืด
 ออกรักษาปอดโป่งพอง โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง ไตวาย โรคตับ
 ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง แนะนำให้ฉีดวัคซีน 1 เข็ม
 แก่ผู้ที่ไม่เคยฉีดวัคซีนและให้ฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้น
 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งแก่ผู้ที่เคยรับวัคซีนป้องกัน
 โควิด 19 มาก่อน วัคซีนที่นำมาใช้ในแต่ละปี

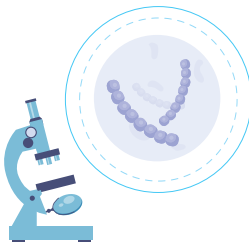

มีการปรับเปลี่ยนสายพันธุ์ให้จำเพาะกับสายพันธุ์ที่ระบาด เช่น วัคซีนแบบสายพันธุ์
 เดียว JN.1 การฉีดเข็มกระตุ้นด้วยวัคซีนชนิดเอ็มอาร์เอ็นเอไม่ได้มีผลข้างเคียง
 ทั่วไปมากขึ้นและกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบภายหลังการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้น
 ไม่แตกต่างจากการฉีดวัคซีนสองเข็มแรก

วัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัส

เชื้อแบคทีเรียก่อโรค สเตรปโตคอคคัส นิวโมเนียอี เป็นสาเหตุสำคัญ
 ทำให้เกิดการติดเชื้อหูชั้นในอักเสบ ไชนัสอักเสบ ปอดอักเสบ บางราย
มีอาการรุนแรง เช่น ติดเชื้อในกระแสโลหิต เยื่อหุ้มสมองอักเสบทำให้ผู้ป่วย
 บางรายเสียชีวิตได้ พบการติดเชื้อรุนแรงเพิ่มสูงขึ้นในผู้สูงอายุ บุคคลที่มีโรค
 ประจำตัวเรื้อรังและผู้ที่มีการใช้ภูมิคุ้มกันบกพร่อง การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
 โดยการฉีดวัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัส จึงถูกนำมาใช้เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
 โดยเฉพาะในผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อรุนแรงดังกล่าวข้างต้น

ปัจจุบันวัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัสมี 2 ชนิด ได้แก่

วัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต

(PCV-13, PVC-15, PCV-20) แนะนำให้ฉีดวัคซีนเข้ากล้ามเนื้อ 1 เข็ม

แนะนำให้ฉีดแก่บุคคลที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อรุนแรง ได้แก่ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ผู้ที่ไม่มีม้ามหรือม้ามไม่ทำงาน ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ได้แก่ โรคหัวใจ ปอดอุดกั้น ไตวาย ตับวาย เบาหวานที่ควบคุมน้ำตาลไม่ดี ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง และผู้ที่มีการรั่วซึมของน้ำไขสันหลัง

50+

วัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัสชนิดโพลีแซคคาไรด์

(PPSV-23) โดยแนะนำให้ฉีดวัคซีนเข้ากล้ามเนื้อ 1 เข็มในผู้ที่เคยฉีดวัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต (PCV-13, PVC-15) โดยเว้นระยะห่างไม่น้อยกว่า 1 ปี

การฉีดวัคซีนป้องกันนิวโมคอคคัสสามารถลดการเกิดปอดอักเสบ และการติดเชื้อรุนแรงจากเชื้อนิวโมคอคคัสที่เกิดจากสายพันธุ์ที่ตรงกับในวัคซีนได้ ผลข้างเคียงภายหลังฉีดวัคซีนมักเป็นอาการเฉพาะที่ เช่น เจ็บ บวม แดง ตำแหน่งที่ฉีดวัคซีน บางรายอาจมีอาการปวด บวม ยกแขนไม่ขึ้นหรือมีไข้ ปวดศีรษะซึ่งโดยทั่วไปมักไม่รุนแรง หายได้เองใน 2-3 วัน

วัคซีนป้องกันงูสวัด

งูสวัดเกิดจากการติดเชื้อไวรัสวาริเซลลา ซอสเตอร์ ซึ่งเป็นไวรัสที่ทำให้เกิดโรคสุกใสในวัยเด็ก ซึ่งภายหลังจากหายจากโรคสุกใสเชื้อไวรัสนี้ยังซ่อนอยู่ในปมเส้นประสาทของร่างกาย เมื่ออายุมากขึ้นหรือภูมิคุ้มกันต่อโรคลดต่ำลง ไวรัสที่หลบซ่อนในร่างกายนี้จะทำให้เกิดงูสวัดโดยเริ่มจากเป็น

ตุ่มน้ำใสเป็นกลุ่มและปวดแสบร้อนผิวหนังตามแนวเส้นประสาทด้านเดียว

ต่อมาตุ่มน้ำใสจะแตกออกเป็นแผล โดยทั่วไปอาการปวดและแผลจะหายภายใน 2-4 สัปดาห์

งูสวัดพบเพิ่มมากขึ้นชัดเจนในผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี หรือบุคคลที่มีภาวะภูมิคุ้มกันโรคต่ำลง

เช่น การติดเชื้อเอช ไอ วี ได้รับยากดภูมิคุ้มกันหรือได้รับยาสเตียรอยด์ขนาดสูงต่อเนื่อง ผู้ที่เคยเป็นงูสวัดจะมีโอกาสเป็นงูสวัดซ้ำร้อยละ 6.2 พบบ่อยในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญคือ อาการปวดตามรอยโรคนานหลายเดือนแม้ผื่นจะหายสนิทซึ่งพบได้ร้อยละ 10-30

และพบบ่อยในผู้สูงอายุ การเป็นงูสวัดบริเวณใบหน้าด้านบนอาจเกิดบาดแผลที่กระจกตา เพิ่มความเสี่ยงต่อเส้นเลือดอุดตันในสมอง (stroke) ในช่วง 3-6 เดือน

ภายหลังเป็นงูสวัด ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องอาจเกิดโรคแทรกซ้อนรุนแรง เช่น ปอดอักเสบ สมองอักเสบ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยการฉีดวัคซีนป้องกันงูสวัดจึงมีความสำคัญ

วัคซีนป้องกันงูสวัดในปัจจุบันมี 2 ชนิด ได้แก่

วัคซีนชนิดก่จากโปรตีนของเชื้อ (Recombinant zoster vaccine)

โดยการฉีดวัคซีน 1 เข็มเข้ากล้ามเนื้อ 2 ครั้ง ห่างกัน 2-6 เดือน แนะนำให้ฉีดในผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป พบว่าการฉีดวัคซีนสามารถลดการเกิดโรคงูสวัดได้ร้อยละ 91-97 และผู้ใหญ่อายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง เช่น กำลังได้รับยากดภูมิคุ้มกันขนาดสูง ผู้ป่วยเอดส์ วัคซีนสามารถลดการเกิดงูสวัดได้ร้อยละ 68-90

วัคซีนชนิดทำจากเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ (Live-attenuated zoster vaccine)

โดยการฉีดวัคซีน 1 เข็มเข้าใต้ผิวหนัง แนะนำให้ฉีดในผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปและวัคซีนชนิดนี้เป็นเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์จึงห้ามฉีดในผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง เช่น กำลังได้รับยากดภูมิคุ้มกันขนาดสูง ผู้ป่วยเอดส์ พบว่าการฉีดวัคซีนสามารถลดการเกิดโรคงูสวัดได้เพียงร้อยละ 51 จึงมีการใช้น้อยลงในปัจจุบัน

“สามารถฉีดวัคซีนป้องกันงูสวัดได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงประวัติการเป็นงูสวัดหรือโรคสุกใสมาก่อน ปัจจุบันยังไม่มีคำแนะนำในการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้น
ผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนมักพบบริเวณที่ฉีด
เช่น คัน แดง อาจมีไข้ต่ำ ๆ ได้ มักหายภายใน 2-3 วัน ”

วัคซีนป้องกัน บาดทะยัก คอตีบ (Td)
และวัคซีนป้องกันบาดทะยัก คอตีบ ไอกรณ (Tdap)

โรคบาดทะยัก

โรคบาดทะยักเกิดจากเชื้อแบคทีเรียคลอสทริเดียม เตตานี เชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลโดยเฉพาะบาดแผลที่สกปรก โดยเชื้อสร้างสารที่มีพิษต่อเส้นประสาททำให้กล้ามเนื้อเกร็งตัว เช่น ขากรรไกรแข็ง อ้าปากไม่ได้ ออกรุนแรง ชักเกร็ง หลังแอ่น หายใจลำบาก นำไปสู่การเสียชีวิตได้ โรคบาดทะยักก็ยังคงพบได้ในผู้ใหญ่โดยเฉพาะผู้สูงอายุ การดูแลรักษาบาดแผลที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคบาดทะยักอย่างเหมาะสมและการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคเป็นวิธีการป้องกันโรคที่มีประสิทธิภาพ จึงมีการสนับสนุนการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นเพื่อป้องกันโรคทุก 10 ปี แก่ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

โรคคอติบ

โรคคอติบมีสาเหตุจากการติดเชื้อแบคทีเรียโครินแบคทีเรีย *ดิฟทีเรีย* ซึ่งสร้างพิษทำลายเนื้อเยื่อเกิดการอักเสบเฉพาะที่ในทางเดินหายใจ อาจลุกลามมากขึ้นจนอุดตันทางเดินหายใจหรือเกิดการอักเสบของกล้ามเนื้อหัวใจ เชื้อโรคติดต่อจากการไอจามหรือสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับผู้ป่วยหรือผู้ที่เป็นพาหะของโรค ผู้ป่วยคอติบส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับวัคซีนคอติบมาก่อน ปัจจุบันจำนวนผู้ป่วยคอติบลดลง อย่างไรก็ตามยังพบการระบาดของคอติบในเด็กโตและผู้ใหญ่เป็นครั้งคราว บางพื้นที่ จึงมีการสนับสนุนให้มีการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นเพื่อป้องกันโรคคอติบทุก 10 ปี แก่ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

โรคโอรุ

มีสาเหตุจากการติดเชื้อแบคทีเรีย *บอร์เดเทลล่า เพอร์ทัสซิส* ในระบบทางเดินหายใจ ติดต่อดี้ง่ายจากการไอ จามของผู้ป่วย โรคโอรุในวัยรุ่นและผู้ใหญ่มักมีอาการไอเรื้อรังมากกว่า 3 สัปดาห์และที่สำคัญคือ ผู้ป่วยแพร่เชื้อโอรุมาสู่เด็กทารกซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอาการรุนแรงจนเสียชีวิตได้ ปัจจุบันผู้ป่วยโอรุในเด็กทารกลดลงอย่างมาก ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาผู้ป่วยโอรุเพิ่มขึ้นในวัยรุ่นและผู้ใหญ่และพบว่าภูมิคุ้มกันโอรุที่เกิดจากการฉีดวัคซีนในวัยเด็กมีระดับลดลง จึงมีการสนับสนุนให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโอรุเข็มกระตุ้นแก่ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคปอดเรื้อรัง หอบหืด โรคหัวใจ โรคอ้วน

“การป้องกันโรคบาตะยัก คอติบรวมทั้งโอรุแก่ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกัน บาตะยัก คอติบ (Td) หรือวัคซีนป้องกันบาตะยัก คอติบ โอรุ (Tdap) เข็มกระตุ้นเข้ากล้ามเนื้อในผู้ใหญ่ ทุก 10 ปี ”

สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

คลินิกเสริมภูมิคุ้มกันและอายุรศาสตร์การท่งเกี่ยว
สถานเสาวภา สภากาชาดไทย 02-2520161-4 ต่อ 82731

www.saovabha.org